

## คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

### ๑. คำย่อภาษาไทย

#### ๑.๑ คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

อักษรย่อพระไตรปิฎกในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การอ้างอิงใช้ระบบระบุ เล่ม/ ข้อ/ หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ ดังตัวอย่างเช่นที่.ม. (ไทย) ๑๐/ ๑๖/ ๑๐ หมายถึง ที่มณิกาย มหาวรรค พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๐ ข้อ ๑๖ หน้า ๑๐

#### พระวินัยปิฎก

|              |   |                   |           |
|--------------|---|-------------------|-----------|
| วิ.ม. (ไทย)  | = | วินัยปิฎก มหาวรรค | (ภาษาไทย) |
| วิ.จุ. (ไทย) | = | วินัยปิฎก จุฬวรรค | (ภาษาไทย) |

#### พระสุตตันตปิฎก

|                |   |                                      |           |
|----------------|---|--------------------------------------|-----------|
| ที่.สี. (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก ที่มณิกาย สีลขันธวรรค    | (ภาษาไทย) |
| ที่.ม. (ไทย)   | = | สุตตันตปิฎก ที่มณิกาย มหาวรรค        | (ภาษาไทย) |
| ที่.ปา. (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก ที่มณิกาย ปาฏิภควรรค     | (ภาษาไทย) |
| ม.ม. (ไทย)     | = | สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิคาย มูลปณณาสก    | (ภาษาไทย) |
| ม.ม. (ไทย)     | = | สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิคาย มัชฌิมปณณาสก | (ภาษาไทย) |
| ม.อุ. (ไทย)    | = | สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิคาย อุปริปณณาสก  | (ภาษาไทย) |
| ส.สพ. (ไทย)    | = | สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สฬายตนวรรค  | (ภาษาไทย) |
| ส.ม. (ไทย)     | = | สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค  | (ภาษาไทย) |
| อง.เอก. (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต   | (ภาษาไทย) |
| อง.ทุก. (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต   | (ภาษาไทย) |
| อง.ติก. (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทิกนิบาต   | (ภาษาไทย) |
| อง.ปญจก. (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปญจกนิบาต  | (ภาษาไทย) |
| อง.อฏฐก. (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อฏฐกนิบาต  | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ธ. (ไทย)    | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท        | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ชา (ไทย)    | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก          | (ภาษาไทย) |
| ขุ.เถร. (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา       | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ม. (ไทย)    | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทศ     | (ภาษาไทย) |
| ขุ.อุ. (ไทย)   | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อุทาน         | (ภาษาไทย) |
| ขุ.อิติ. (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อิติวุตตกะ    | (ภาษาไทย) |
| ขุ.สุ. (ไทย)   | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย สุตตนิบาต     | (ภาษาไทย) |
| ขุ.พุทธ. (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย พุทธวงศ์      | (ภาษาไทย) |

## ๑.๒ ค่ายอเกี่ยวกับคัมภีร์อรรถกถา

อักษรย่อคัมภีร์อรรถกถาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงคัมภีร์ อรรถกถา ภาษาไทย ฉบับมหา มกุฏราชวิทยาลัย จะแจ้ง เล่ม/ภาค/หน้า เช่น ขุ.ธ.อ.(ไทย) ๒/๒/๒๔๓. หมายถึง พระสูตรและอรรถกถาแปล ขุททกนิกาย ธัมมบท เล่มที่ ๒ ภาคที่ ๒ หน้า ๒๔๓ ฉบับมหา มกุฏราชวิทยาลัย ๒๕๒๕ ส่วนการอ้างอิงปกรณ์วิเสส จะใช้ระบุชื่อคัมภีร์ / เล่ม / หน้า เช่น วิสุทธิ.(บาลี)๓/๗.หมายถึง คัมภีร์วิสุทธิมรรค เล่ม (ภาค) ที่ ๓ หน้า ๗. หากเป็นวิสุทธิมรรค ภาษาไทยจะใช้ฉบับสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร).โดยการอ้างอิงจะใช้วิธีการระบุตามแบบการอ้างอิงของหนังสือทั่วไป คือ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). **คัมภีร์วิสุทธิมรรค ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร)**, พิมพ์ครั้งที่ ๔.(กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๒๓. เช่น วิสุทธิ (ไทย) ๑๘/๒๓.